

порядок. Актуальні проблеми держави і прав. 2011. с. 7-17. URL: <http://www.apdp.in.ua/v57/02.pdf>. (дата звернення 10.05.2024 року).

5. Василь Березняк. «Щодо особливостей юрисдикції міжнародного кримінального суду: аналіз окремих положень Римського статуту». *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*, 2022 № 1 https://visnik.dduvs.in.ua/wpcontent/uploads/2022/06/1_ua/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%9D%D0%92_1-2022-155-160.pdf (дата звернення 21.05.2024 року).

Мусієнко А. О.

здобувач вищої освіти 3 курсу
Навчально-наукового інституту права
та підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції Дніпровського
державного університету
внутрішніх справ

Кіяниця В. М.

старший викладач кафедри
кримінального процесу та стратегічних
розслідувань Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПОРЯДКУ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ

У сучасному Кримінальному процесуальному законодавстві України, регулювання слідчих (розшукових) дій, що включають проведення впізнання осіб та предметів, має важливе значення. Глава 20 Кримінального процесуального кодексу України (далі по тексту КПК України) визначає концепцію, сутність та порядок проведення таких дій, які є необхідними під час досудового розслідування. Однак, окремі аспекти цих процедур, які не мають чіткого законодавчого вирішення, стають об'єктом наукових дискусій та теоретичних розробок.

Статті 228 та 229 КПК України регулюють процедури пред'явлення осіб та предметів для впізнання. Проведення впізнання не входить до категорії обов'язкових слідчих (розшукових) дій, але може бути проведене відповідно до обставин справи та рішення слідчого. Основною метою цих процедур є отримання доказів, які підтверджують тотожність, схожість або відмінність осіб чи предметів, що є об'єктом розслідування.

Згідно ст. 223 КПК України, слідчі (розшукові) дії спрямовані на отримання та перевірку доказів. Їх головною характеристикою є спрямованість на виявлення слідів злочину, що підтверджує їх назву «слідчі». Термін «розшукові» вказує на те, що такі сліди зазвичай

встановлюються у процесі їхнього пошуку.

Пред'явлення для впізнання є одним із методів отримання криміналістичної інформації та відоме вже протягом тривалого часу. Проте, його статус і процедури проведення визначилися лише з часом, після організаційного формування, удосконалення та законодавчого визнання. Спочатку впізнання розглядали як частину допиту, але з часом воно стало окремою слідчою (розшуковою) дією.

Стаття 228 КПК України визначає процесуальні аспекти пред'явлення осіб для впізнання, включаючи з'ясування здатності особи впізнати іншу особу, опитування її про зовнішній вигляд та обставини, за яких вона бачила цю особу. Ці процедури мають на меті забезпечити правильність та достовірність процесу впізнання [1, с. 81].

Впізнання осіб та предметів, як важлива складова кримінального розслідування, має бути здійснене у відповідності з встановленими процедурами та стандартами для забезпечення правової вірогідності результатів. Однак, неправомірність впізнання може виникнути у випадках, коли особа, що впізнає, не була адекватно підготовлена перед процедурою. Зокрема, якщо особа, яка впізнає, не була допитана щодо прикмет та особливостей об'єктів, за якими вона може їх впізнати, або якщо вона мала можливість побачити об'єкт перед впізнанням, слідчому належить узяти до уваги ці обставини та застосувати відповідні заходи для недопущення неправомірних доказів [3, с. 2].

Процедура пред'явлення особи для впізнання має бути проведена відповідно до встановлених нормативів. Згідно з законом, особа, яка підлягає впізнанню, має бути пред'явлена особі, яка впізнає, разом з іншими особами тієї ж статі, які мають схожий вік, зовнішність та одяг. Перед проведенням впізнання, особі, яка підлягає впізнанню, пропонується зайняти будь-яке місце серед інших осіб, які також пред'являються для впізнання. Крім того, особі, яка впізнає, надається можливість вказати на об'єкт впізнання та пояснити, за якими ознаками вона його впізнала [4, с. 23].

У деяких випадках може виникнути необхідність повторного проведення впізнання з різних причин, включаючи фізичний або психологічний стан особи, що впізнає, а також обставини, що можуть вплинути на адекватність сприйняття об'єкта. Однак, слід пам'ятати, що з плином часу може зменшуватися достовірність інформації, отриманої в результаті впізнання, через втрату частини спогадів або їхнє спотворення [2, с. 81].

Отже, дотримання встановлених процедур та врахування обставин, що можуть вплинути на правомірність впізнання, є важливими аспектами забезпечення об'єктивності та достовірності доказів у кримінальному процесі.

1. Гарасимів, О., Ряшко О. Пред'явлення для впізнання як слідча розшукова дія у кримінальному провадженні 2021 с. 81-87.
2. Денисова, Д. О. Процесуальний порядок і тактичні прийоми проведення ексгумації. 2019 с. 80-84.
3. Абламський, С. Є. Порушення процедурних вимог закону щодо здійснення процесуальних дій як критерій недопустимості доказів у кримінальному провадженні. 2020 с. 1-3.
4. Нирка, Є. О. Особливості підготовки до пред'явлення для впізнання. *Часопис Київського університету права*, 3. 2023 с. 21-25.

Мінченко О. В.

здобувач вищої освіти 3 курсу
Навчально-наукового інституту права
та підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції Дніпровського
державного університету
внутрішніх справ

Федченко В. М.

професор кафедри кримінального
процесу та стратегічних розслідувань
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМИ ОСКАРЖЕННЯ ЗАТРИМАННЯ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Стаття 11 гарантує право затриманих у будь-який час оскаржити своє затримання в суді. Стаття 29 Конституції України втілює міжнародно-правові стандарти, що містяться в частині 4 статті 4. Стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція про захист прав людини): «Будь-яка особа, яка була позбавлена волі шляхом арешту або затримання, має право порушити справу, яка повинна бути невідкладно встановлена судами щодо законності затримання і, якщо затримання є незаконним, прийняти рішення про звільнення.» Кримінально-процесуальний кодекс України (далі – КПК України) передбачає, що будь-яка особа, затримана за підозрою чи обвинуваченим у вчиненні кримінального правопорушення або в інший спосіб позбавлена волі, має бути якнайшвидше передана попередньому суду. судді першої інстанції для вирішення питання про законність і обґрунтованість його затримання, іншого позбавлення волі та подальшого тримання під вартою (ч. 2 ст. 12 КПК